

CD KLASSIEK

Etudes
Sergej Rachmaninov

Xiayin Wang is een Chinese pianiste, afkomstig uit Shanghai, die al een tijd in New York woont. Haar carrière nam in de VS een hoge vlucht en ze is bij wijze van spreken niet weg te slaan van de internationale Bühne. Nu eens is ze actief als solo-concertpianiste, dan weer met groot orkest of met een kamerensemble.

Wang tekende ook voor avondvullende programma's met werk van Bach tot Dutilleul, van Rachmaninov en Scriabin tot Gershwin of Perle. In wereldpremière nam ze een reeks preludes op van de hedendaagse Amerikaans-Joodse componist Richard Danielpour.

Op deze cd horen we dus avontuurlijke werk van Sergej Rachmaninov (1873-1943) dat diens hele loopbaan overspant. *Moments musicaux* dateren uit 1896, *Etudes-tableaux* uit 1911 en de Corelli-varianten componeerde Rachmaninov in 1931. Eerst horen we de jonge componist, die zijn heel eigen klankwereld begint te ontdekken en weg wil van de sierlijke, maar lege salonmuziek, vervolgens de hoge gevoelens en ten slotte de schetsende, vergeestelijke oudere kunstenaar die met donkere to-

naliteiten en duistere klanktoetsen trefzeker aan het mijmeren slaat en zijn leven of situaties aan zich laat voorbijgaan.

Xiayin Wang mag geprezen worden omdat ze die hele breedte aankan en laat inwerken op de luisteraar. En vooral omdat ze haar fantastische techniek ten dienste stelt van de muzikaliteit. Wang laat zich niet verleiden door grote gebaren of drammerigheid. Ze behoudt het zicht op de dragende structuur van het hele opus. Daardoor krijgen de individuele scènes meer reliëf en raken ze niet geïsoleerd van de rest.

Deze vertolkster kijkt niet naar ieder stukje afzonderlijk, ze blijft oog hebben voor het hele oeuvre van deze geniale componist. En ze vertolkt alles werkelijk schitterend. Met een gouden glans die de contrasten, rijkelijk aanwezig in Rachmaninovs muziek, laat oplichten en de diverse stemmen en stemmingen dooreenweeft of tegen elkaar laat opboksen met ogenschijnlijk gemak. Zo maakt de Chinese de Russische componist niet tot een romantische karrikatuur van zichzelf, zoals sommige collega's soms durven, maar tot een Russische gevoelsmens, een waardig man maar met overrompelende gevoelens.

Dit is een gouden cd, waarvan je de verrassende schoonheid blijft ontdekken. (JC)

Sergej Rachmaninov, *Moments musicaux/Etudes-Tableaux*, door Xiayin Wang (piano), Chandos (distributie Cadenza-Codae), CHAN 10724, 20,50 euro.

CD LIEDEREN

Zonder woorden
Bruce Wolosoff

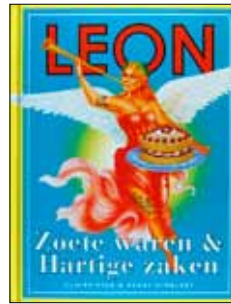
Kunstenars als Haydn en Bach, maar evengoed vele anderen, namen uit de volkse dansmuziek van hun tijd tal van motieven op in hun klassieke oeuvre. In de hedendaagse klassieke muziek daarentegen lijkt niet veel plaats ingeruimd te worden voor de inbreng van de populaire muziek. Alvast Bruce Wolosoff behoort tot de componisten die er hun neus niet ophalen. Deze Amerikaan ging namelijk in op de vraag van concertviolist Charles (Chas) Wetherbee, om voor diens kwartet Carpe Diem op rock en jazz gebaseerde muziek te schrijven.

Het resultaat is een buitengewoon geslaagde cd. Je ontdekt

er ook een kwartet dat werkelijk topgaaf speelt. Dat 'spelen' mag in dit geval letterlijk worden genomen: je voelt dat ze een intens plezier beleven aan de muziek. Hoe langer je luistert, hoe grappiger en hoe knap je deze *Songs Without Words* gaat vinden. Hoe meer je ook begrijpt dat Wolosoff geen 'klassiek sausje' giet over een of ander jazz-, blues- of rock-gerecht, maar dat hij erin slaagt de Amerikaanse 'volksmuziek van vandaag' helemaal te integreren in zijn klassieke schepping. Zoals Bach allerlei dansvormen van zijn tijd – gigue, allemande, courante, of andere sarabandes – verwerkte in zijn suites en Haydn de lieflijke *Ländler* van het dorpsplein binnenhaalde in de salons. (JC)

Bruce Wolosoff, *Songs Without Words*, door het Carpe Diem String Quartet, Naxos, American Classics, Naxos 8.559663, 10,50 euro.

BOEK KEUKEN

Gezond bakken
Leon & co.

Onder invloed van kookprogramma's op televisie wordt de Angelsaksische keuken allengs populairder. Gedurende vele jaren deden continentaal Europeanen smalend over de culinaire tradities in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. Dat is helemaal veranderd. Zeker wat bak-kunst betreft, zijn Angelsaksische tradities trendsettend en worden ze ook bij ons gretig overgeno-

men. Brownies en muffins liggen vandaag in elke patisseriezaak die zich respecteert.

Leon (niet verwarren met de gelijknamige mosselrestaurants bij ons) is een van oorsprong Engelse keten van fastfoodrestaurants waar goede en gezonde voeding centraal staat. Driekwart van het aanbod bevat geen bloem, zuivel of suiker en er staan ook veel veganistische en glutenvrije gerechten op de menukaart. Leon is ook een marketingconcept dat inspeelt op het verlangen van de hedendaagse consument naar gezonde en authentieke voeding. Gerechten krijgen dan ook een verhaal mee.

Een kookboek kon niet uitblijven en dat wordt gepresenteerd in een leuke vormgeving met veel foto's uit de oude doos. Het boek bestaat uit twee delen. In het eerste vind je recepten voor gerechten die je het hele jaar door wilt eten. We krijgen de basis mee van speltbrood en glutenvrij brood, maar er zitten ook taarten tussen

met extreem veel chocolade en room. *Fools* en *jellies* zijn het top-punt van de Britse kookkunst. Een *fool* is fruit dat door slagroom werd geklopt, een *jelly* fruitsap dat in suiker en gelatine wordt verwerkt waardoor het een glibberig en trillend 'ding' wordt.

Volstrekt Brits is het tweede deel met feestgerechten ter gelegenheid van Guy Fawkes' Night, Thanksgiving en Saint George's Day. Gelukkig hoort daar ook *crème brûlée* bij. (EDS)

Claire Ptak & Henry Dimleby, *Leon. Zoete waren en hartige zaken*, Lannoo, Tiel, 2012, 300 blz., 34,99 euro, ISBN 978 90 77330272.

BOEK LITURGIE

Bloemlezing
Kees Pannekoek

De Nederlander Kees Pannekoek, geboren in 1929, is priester sinds het jaar 1957. Tot 1994 was hij verantwoordelijk voor het liturgische vormingswerk in het aartsbisdom Utrecht. In die hoedanigheid schreef hij tal van liturgische teksten, medi-

taties en gebeden, waarvan nu een bloemlezing verschijnt.

De uitgever meldt op de achterflap: „Kees Pannekoek brengt in dit boek de mooiste meditaties, gedichten, voorbeden en liederen samen die hij in zijn loopbaan als priester geschreven heeft, aangevuld met nieuwe inspirerende teksten. Het zijn woorden die verrassen, bemoedigen en diep doorklinken in de ziel. Ze brengen je in gesprek met Bijbelteksten, met God. Ze laten je wikken en wegen, stil worden en spreken.”

Veel van de teksten ontstonden in een liturgische context, met name de zondagslezingen. Een dergelijke rangschikking wordt hier niet gehanteerd: de teksten zijn gegroepeerd in veertien thematische hoofdstukken. Sommige teksten zijn predicaties bij liturgische lezingen en kunnen aldus inspiratie bieden. Er werden ook liederen opgenomen.

Volgens de auteur verdient het boek een plaats „op het nachtkastje van zinzoekenden, op de werktafel van pastores en in het handbereik van warme en onderkoelde christenzielen”. (EDS)

Kees Pannekoek, *Het gaat om wat stroomt. Gedichten, gebeden, overwegingen, liederen, columnns*, Adveniat, Baarn, 2012, 256 blz., 19,50 euro, ISBN 978 94 9104 261 4.

BOEK SPIRITUALITEIT

Liefhebben
Chiara Lubich

Vijf jaar na haar dood op 88-jarige leeftijd, in 2008, blijft het denken en het levenswerk van Chiara Lubich, stichters van de Focolarebeweging, levend. Een bundel met een keuze uit haar werk met als thema liefhebben, wil daartoe bijdragen.

Lubich wordt in 1920 geboren in Trente in Noord-Italië. Op 7 december 1943, wanneer haar stad, die behoort tot het door de nazi's gecontroleerde deel van Italië, wordt gebombardeerd, ondergaat ze een religieuze ervaring waaruit later een beweging zal groeien van mensen die het evangelie aan de basis willen stellen van hun leven.

Deze *focolare*, Italiaans voor haardvuur, zwermen vanaf de jaren 1950 uit over de hele wereld.

Chiara, die eigenlijk Sylvia heet, maar haar naam veranderde als eerbetoon aan de heilige Clara, leidt tot haar dood de beweging als een soort geestelijke moeder. Vreemd genoeg kunnen ook andersgelovigen lid zijn van de beweging, die wortelt in een diepe Bijbelse spiritualiteit. „Beter het minder volmaakte in harmonie met de anderen, dan het volmaakte in verdeeldheid”, lezen we in *De kunst van het liefhebben*.

De bundel bevat teksten die ontstonden in diverse omstandigheden: brieffragmenten, delen van artikelen, toespraken. De teksten zijn geordend volgens een schema dat Chiara Lubich zelf opstelde. Alles is van een ontwapenende eenvoud en gebaseerd op de woorden van Jezus over de liefde.

Een steeds opnieuw terugkerend thema is dat Jezus in ons midden leeft. In de bundel beschrijft Lubich die overweldigende ervaring als het begin van de Focolarebeweging. Toch is dat een kwetsbaar gegeven. Hoe kan je dat echt weten? Voor Lubich was dat als activiteiten afgestemd waren op de wil van Jezus en de mensen de bereidheid hadden hun leven te geven voor elkaar.

Lubich: „Indien Christus op een of andere manier in iedereen aanwezig is, kunnen we niet meer

discrimineren of ons laten leiden door bepaalde voorkeuren. Dan vervallen de menselijke begrippen waarmee mensen worden ingedeeld naar hun land van herkomst, naar leeftijd, naar sociale achtergrond, persoonlijke talenten, bezittingen of wat dan ook. Want Christus gaat schuil achter iedere mens. Christus is in iedere mens. En iedere broeder of zuster is werkelijk een 'andere Christus', wanneer de genade van God in hem of haar woont.” (EDS)

Chiara Lubich, *De kunst van het liefhebben. Een evangelische kracht*, Adveniat, Baarn, 2012, 136 blz., 14,50 euro, ISBN 978 94 9104 253 9.